

καὶ ἐφίππιον εἰσὶ πράγματα ἄγνωστα αὐτοῖς. Κατὰ τοῦτο οὐδ' αὐτοὶ οἱ Κιρκάσιοι δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς αὐτούς. Οἱ Μορμόνοι διατελοῦσιν εἰς λίαν φιλικὰς σχέσεις πρὸς αὐτούς, ἐκ τούτου δὲ ὑποπτεύουσι τινὲς ὅτι εἶχον μυστικὴν μετ' αὐτὸν συμμαχίαν κατὰ τῆς τελευταίας μεταναστεύσεως, ἣτις εἶχε λάβει ἐπιρόβους διαστάσεις, ὅτε εἰς τὰ πρὸς νότον τῆς ἀγίας πόλεως ὄρη εἶχον ἀνακαλυφθῆ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ ἐγγύς κειμένῳ φρουρίῳ Douglas ἐδρεύει πάντοτε στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα, ἱκανὸν ἵνα κρατῆ εἰς τάξιν τοὺς τε Μορμόνους καὶ τοὺς Ἰνδοῦς.

Ἡ περὶ τὴν μορμονικὴν πρωτεύουσαν κοιλὰς ἔχει ἱκανὰ τὰ ἀξιοθέατα μέρη, ἀλλ' ὁ περιηγητῆς ὁ περιουδύων τὴν γῆν εὐρίσκει πολλαχοῦ πολλῶ ἀξιολογώτερα ἵνα σταματήσῃ τὰ βλέμματά του. Οὐχ ἦττον ἡ πολιτεία Utah κέκτηται τι τὸ ὅλως ἔκτακτον καὶ ἀξιοθέατον, τοῦτο δ' εἶνε ἡ *Αἰμυρὰ Αἰμυρῆ* καὶ τὰ ἐν αὐτῇ λουτρὰ, κατασκευασμένα κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Ὀστένδης ἢ τῆς Τρουβίλλης. Λούονται δὲ ἐν αὐτῇ ἀναμιξ, ἄνευ διακρίσεως φύλου ἢ ἡλικίας. Ἐνῶ ἐπὶ τῆς ξυλίνης ἀποβάθρας, ἣτις εἰσχωρεῖ εἰς τὴν λίμνην, περιφέρονται οἱ θεαταί, κάτω ἐν τῇ λίμνῃ αἱ χარიέσταται Μορμονίδες κολυμβῶσι, καταδύνονται, καὶ παίζουσι κυνηγούμεναι καὶ πλήττουσαι τὰ ὕδατα, ὡς αἱ Νηρηίδες τοῦ μύθου. Νεκνία καὶ νεάνιδες ἀμιλλῶνται περὶ τὰς καταδύσεις καὶ ἄλλας κολυμβητικὰς ἀσκήσεις, ἐνῶ παρέκει εὐταρκὸς τις Μορμόνος βοηθεῖ εὐλαβῶς τὴν πολυάριθμὸν του οἰκογένειαν ἵνα μάλῃ νὰ ἐπιπλήρῃ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσαν μεγάλην ποσότητα ἄλατος ὑποβαστάζει καλῶς τοὺς πλέοντας, καὶ πρὸς τούτους εἶνε διευξέστατον, οὐδεμίαν λεπτομέρεια τῆς ἀστείας σκηνῆς διακρύβει τὸ βλέμμα τοῦ περιέργου θεατοῦ. Καὶ κατὰ μὲν τὴν κομψότητα τῶν στολῶν ἃς φέρουσιν αἱ λουόμεναι, τὰ λουτρὰ τῆς *Αἰμυρᾶς Λίμνης* οὐδαμῶς ὑπολείπονται τῶν ἄλλων, κατὰ τᾶλλα ὅμως ὑστεροῦσι πολὺ ἔτι. Ἐν μόνον κατὰστημα πρὸς κατοικίαν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, καὶ παρ' αὐτὸ καπηλεῖόν τι, ἐν ᾧ δύναται τις ἀντὶ ἐκατοστῶν τινῶν νὰ εὐρῆ ἀναψυκτικὸν τι ποτόν· ἐπὶ δὲ τῆς ἄμμου σειρὰ ξυλίνων παραπηγμάτων διὰ τοὺς λουομένους, καὶ τέλος ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμός. Ἡ μετὰ τῆς πόλεως συγκοινωνία γίνεται διὰ τινος κλάδου τοῦ σιδηροδρόμου, ἐνεργεῖται δὲ ἀπλοῦστερον ἔτι ἢ ὡς ἐν γένει συμβαίνει ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ ἀμαξοστοιχία δὲν σταματᾷ εἰς τοὺς δύο σταθμούς, εἰς οὓς προσεγγίζει, ἀλλὰ μόνον ἐπιβραδύνει τὸν δρόμον της, ὃ δὲ ἐπιβάτης εὐρίσκειται εἰς τὸ φοβερὸν δίλημμα ἢ νὰ εἰσπηδήσῃ μὲ κίνδυνον νὰ συντριβῇ, ἢ . . . νὰ ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῆς ἀμαξοστοιχίας.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ].

ἈΛΕΚΤΡΥΝΟΜΑΧΙΑΙ ΕΝ ΜΑΔΡΙΤῃ

Ἐν τῶν περιεργότερων θεαμάτων ἐν Μαδρίτῃ εἶνε αἱ ἀλεκτρονομαχίαι.

Ἐβουλομένοις αὐτοῖσι, ἀνέγνων ἡμέραν τινὰ ἐν τινὶ ἐφημερίδι τὴν ἐπομένῃν εἰδοποιήσιν·

«Ἐν τῇ αὐρίῳ δοθησομένῃ παραστάσει ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ de Gallos de Recoletos γενήσονται σὺν τοῖς ἄλλοις δύο ἀλεκτρονομαχίαι, ἐν αἷς πολεμήσουσιν ἀλέκτορες τῶν γνωσῶν ἑμμανῶν περὶ τὰ τοιαῦτα **Francisco Calderon** καὶ **Don José Diez**. Ἐλπίζεται ὅτι ἡ διασκέδασις θὰ εἶνε ζωηροτάτη». Τὸ θεῆμα ἤρχιζε τὴν μεσημβρίαν, ὥστε ἀπεφάσιστα νὰ ὑπάγω. Ἡ χάρις καὶ ὁ ἰδιότροπος ρυθμὸς τοῦ θεάτρου τούτου μὲ κατέπληξεν. Ὁμοιάζει μάλλον πρὸς ἐξοχικὸν κίσσιον εἰ καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ χίλια περίπου ἄτομα. Τὸ σχῆμα εἶνε ἀκριβῶς κυκλικόν, ἐν τῷ μέσῳ ὑψοῦται ἡ τηλία, εἶδος ἐξέδρας κυκλικῆς ἐχούσης ὕψος δώδεκα περίπου ποδῶν, κεκαλυμμένης διὰ πρασίνου τάπητος καὶ περιπεραγμένης ὑπὸ σιδηρῶν κιγκλίδων ὕψους μετρίου. Ἡ τηλία ἀποτελεῖ τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ συνάπτονται αἱ τῶν ἀλεκτρονῶν μάχαι. Μεταξὺ τῶν βῆδων τῶν σιδηρῶν κιγκλιδῶν ἐκτείνεται δικτυον ἐκ σύρματος, παρεμποδίζων τὴν φυχὴν τῶν ἀθλητῶν. Πέριξ δὲ τοῦ οἴωνε τούτου κλωβοῦ, οὗ τὸ ἐκ σανίδων ἔδαφος εἶνε εὐρύχωρον ὡς τράπεζα ἐστιατορίου, ὑπάρχει ἐν κύκλῳ σειρὰ ἐδρῶν, καὶ ὅπισθεν αὐτῆς ἑτέρα ὀλίγον ὑπερκειμένη, ἀμφότεραι δὲ αἱ σειραὶ αὗται καλύπτονται ὑπὸ ἐρυθροῦ ὑφάσματος. Ἐπὶ τῶν πλείστων ἐμπροσθίων ἐδρῶν εἰσὶ γεγραμμένα μεγάλους γράμμασιν αἱ λέξεις: **Presidente**, **secretario**, καθὼς καὶ ἄλλοι τίτλοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ δικαστήριον τῶν ἑλλανδικῶν. Ὑπεράνω τῶν σειρῶν τούτων ὑψοῦνται τὰ δημόσια θρανεῖα, τὰ ὅποια εἰσὶ τεθειμένα κατὰ βαθμίδα, διηκούσας μέχρι τῶν ἄκρων, ἐνθα διανοίγεται στοὰ ἐπὶ δέκα ἐλαφρῶν κίωνων στηριζομένη. Τὸ φῶς εἰσέρχεται ἄνωθεν. Τὸ ζωερὸν ἐρυθρὸν χρῶμα τῶν ἐδρῶν τῶν κριτῶν, τὰ ἐπὶ τῶν τείχων ἀπεικονισμένα ἄνθη, οἱ κίονες, τὸ φῶς, ὃ ἀὴρ ἐν γένει τοῦ θεάτρου, παριστώσι καινὸν τι καὶ γραφικόν, ὅπερ εὐαρεστεῖ καὶ τέρπει. Κατὰ πρώτων ὄψιν φαίνεται ὅτι εἰς τὸ μέρος τοῦτο προώρισται μάλλον νὰ ἀντηχήσῃ εὐφρόσυνός τις μουσικῆ, ἢ νὰ ἀκουσθῶσιν οἱ ἀπαίσιοι κρωγμοὶ ἀλληλοσφαιζομένων πτηνῶν.

Ὅτε εἰσῆλθον, ὑπῆρχεν ἡδὴ ἐκεῖ ἐκατοστὺς τις προσώπων. «Τί ἄνθρωποι εἶνε αὐτοί;» εἶπον κατ' ἑμαυτόν. Τῇ ἀληθείᾳ, οἱ θαμῶνας τοῦ ἀμφιθέατρου τῶν ἀλεκτρονῶν δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων θεάτρων. Εἶνε κράμα ἰδιόρρυθμον, ὅπερ μόνον ἐν Μαδρίτῃ βλέπει τις. Οὔτε γυναῖκες, οὔτε παῖδες, οὔτε στρατιῶται ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐργάται, καθόσον αἱ παραστάσεις δίδονται καθ' ἡμέρας ἐργασίμους καὶ ἐν ὥρᾳ ἀκαταλλήλῳ. Καὶ ὅμως ἐν τῷ ἀμφιθέ-

καταληφθεῖς, ὁ δὲ δῆμιος ἐστάθη παρατηρῶν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί.

Τότε αἱ φωναὶ ἐδιπλασιάσθησαν. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ στοιχηματίσωσιν ἐπὶ τῶν σπαραγμῶν τῆς ἀγωνίας, ἀλλ' ἐστοιχημάτιζον ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων τοῦ θανάτου. — *Cinco duros à que no levanta mas la cabeza!* — *Dos duros à que la levanta!* *Tres duros à que la levanta dos veces!* *Va!* — *Va!* (Ἦέντε σκοῦδα ὅτι δὲν θὰ σηκώσῃ πλέον τὴν κεφαλὴν! Δύο σκοῦδα, ὅτι θὰ τὴν σηκώσῃ! Τρία σκοῦδα ὅτι θὰ τὴν σηκώσῃ δὲς! Πάει! — Πάει!)

Ὁ ἐτοιμοθάνατος ἀλέκτωρ ὕψωσεν ἡσώχως τὴν κεφαλὴν! Ἄλλ' ὁ ἐπιτηρῶν δῆμιος διηύθυνε ταχύς κατ' αὐτοῦ θύελλαν κτυπημάτων. Αἱ κραυγαὶ ἐξεραράγησαν αὐθις. Τὸ θῦμα ἔκαμεν εἰσέτι ἐλαφρὸν κίνησιν, ἥτις νέαν προδικάλεσε χάλαζαν ἐπιθέσεων! Ἐξέβαλεν αἷμα ἐκ τοῦ ῥάμφους, ἐταλαντεύθη ὀλίγον καὶ ἔπεσεν! Ὁ δὲ νικητής, ὡς τις ἀνανδρος, ἤρξατο ἄδων. Τότε ἦλθεν ὑπρέτης, ὅστις τοὺς ἀπέσυρεν ἀμφοτέρους.

Ἀπαντες οἱ θεαταὶ ἠγέρθησαν, παταγῶδης δὲ διάλογος συνήθη. Οἱ μὲν νικηταὶ σκώπτοντες, οἱ δὲ ἠττηθέντες βλασφημοῦντες, ἐσχολίζον ἀμφότεροι τὰς ἀρετὰς τῶν ἀλεκτρούων καὶ τὰ ἐπεισόδια τῆς πάλης. Οἱ μὲν ἔλεγον. «*Buena pelea! buenos gallos!*», οἱ δὲ «*Gallos malos! No valen nada!*» κτλ.

— «*Scutarse, caballeros!*» (Καθίστατε, κύριοι), ἐφώνησεν ὁ πρόεδρος. Οἱ πάντες ἐκάθισαν, νέα δὲ ἤρξατο μάχη.

Ἐρριψα βλέμμα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης καὶ ἐξήλθον. Ἴσως διαστάσῃ τις νὰ τὸ πιστεύσῃ, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι τὸ θέαμα τοῦτο μοὶ ἔκαμε περισσοτέρην φρίκην ἢ ἡ πρώτη ταυρομαχία. Δὲν εἶχον ἰδέαν τηλικαύτης ἀγριότητος. Δὲν ἐπίστευον, πρὶν ἢ ἦελον βεβουληθῆ διὰ τῶν ὀμμάτων μου, ὅτι ζῶν τι, ἀφοῦ ἤθελε περιαγάγει ἕτερον εἰς πλήρη ἀδυναμίαν, θὰ ἠδύνατο νὰ βασιανίσῃ, σπαράξῃ καὶ καταξέσχισῃ αὐτὸ διὰ τοιοῦτου τρόπου, κορεννύον ἐπ' αὐτοῦ τὴν λύσσαν τοῦ μίσους καὶ τὸν πόθον τῆς ἐκδικήσεως. Δὲν ἐπίστευον ὅτι ἡ μανία ζῶου ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ παρουσιάσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀνθρωπίνης κακίας τῆς μᾶλλον ἀδυσωπότητος. Καὶ σήμερον ἀκόμη, εἰ καὶ πολὺς παρῆλθεν ἔκτοτε χρόνος, ὁσάκις ἐνθυμηθῶ τὸ θέαμα τοῦτο, ἀποστρέφω ἀκουσίως τὸ πρόσωπον, ὅπως ἀποφύγω, οὕτως εἰπεῖν, τὴν θέαν τοῦ ψυχορραγοῦντος ἀλέκτορος, οὐδέποτε δὲ μοὶ συμβαίνει νὰ θέσω τὴν χεῖρα ἐπὶ περιφράγματος χωρὶς νὰ χαμηλώσω τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι μέλλω νὰ ἴδω τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ὑπὸ πτερῶν καὶ αἵματος. Ἐὰν μεταβῆτε εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἀκολουθήσατε τὴν συμβουλήν μου: εὐχαριστήθητε μὲ μόνως τὰς ταυρομαχίας.

[Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ].

Σημείωσις

ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Ἡ διάδοσις ὅσον ἐνεστι προχειροτέρων καὶ ἀσφαλεστέρων ἀπολυμαντικῶν μέσων ἀποτελεῖ σήμερον ἀπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου σπουδαίαν κοινωνικὴν ἀνάγκην. Αἱ περιστάσεις καθ' ἃς δέον νὰ γίνηται χρῆσις τῶν μέσων τούτων εἰσι ποικίλαι, καθ' ἑκάστην δ' ἡ ἐπιστήμη μελετᾷ εἰδικῶς τὰς πρὸς τὰ ὑγιεινὰ ταῦτα ζητήματα σχετιζομένης λεπτομερείας.

Ἐκ τῶν ἀρίστων ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραγγεμάτων εἰσι καὶ τὰ κατωτέρω, ἐξαγόμενα ἐκ τινος ἐκθέσεως ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως διορισθείσης καὶ συγκροτηθείσης ὑπὸ τῶν διαπρεπῶν ἀνδρῶν Liebreich, Schur καὶ Wichelaus. Ἰδοῦ ἐν συνόψει ταῦτα.

Εἰς τὰ μέρη τὰ περιέχοντα διαχωρήματα ἀνθρώπων ἢ ζώων, ἢ λείψανα ὀργανικῶν οὐσιῶν, νὰ γίνηται χρῆσις φανικοῦ ὀξέος ἐν διαλύσει ἢ ὑπὸ μορφήν κόνεως, θεϊτικοῦ σιδήρου ἢ ἐτέρων ἀλάτων.

Οἱ ἐπίδημοι, ὁ μοτὸς καὶ ἐν γένει τὰ ῥάκη, ὧν ἐγένετο χρῆσις δι' ἀσθενεῖς, δέον νὰ καίωνται ἢ νὰ θάπτονται μεθ' ὑπερμαγγανικῆς ποτάσης.

Εἰς τὰ κλεισμένα μέρη, ὅπου εὐρίσκονται συνηθροισμένα πολλὰ πρόσωπα, νὰ χρίωνται οἱ τοῦχοι διὰ φανικοῦ ὀξέος καὶ ἀσβέστου, καὶ νὰ καθαίρωνται διὰ διαχύσεως ἀτμῶν ὀξεικοῦ ὀξέος.

Εἰς τὰς αὐλὰς τῶν νοσοκομείων, τῶν στρατώνων, τῶν ἐκπαιδευτηρίων, εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης, εἰς τὰ νεκροταφεῖα, κατάλληλα ἀπολυμαντικά εἶναι τὸ χλωροῦχον τιτάνειον, ἢ ἄσβεστος καὶ ζωπρὰ φυτεῖα.

Τὸ πόσιμον ὕδωρ (ὅταν θεωρῆται ὑποπτον), δέον νὰ βράζηται καὶ νὰ προστίθενται εἰς αὐτὸ μικρὰ ποσότητες ὑπερμαγγανικῆς ποτάσης.

Τὰ λιμνάζοντα ὕδατα ἀπολυμαίνονται διὰ τοῦ φανικοῦ ὀξέος, διὰ μίγματος συγκειμένου ἐκ τιτάνου, ἐκ χλωρούχου μαγγανησίου καὶ ἀσφάλτου, ἢ διὰ θεϊκῆς ἀργίλου.

Τὰ μεμολυσμένα πανικὰ πλύνονται δι' ὕδατος ἐν ᾧ κατεμίχθη φανικὸν ὀξύ.

Τὰ ἐνδύματα ἀπολυμαίνονται ἐν θερμότητι 100⁰ ἕως 120⁰ (ἑκατονταβῆθμο), ἐν κοινῷ κλιβάνῳ.

Τὰ ἄτομα, ὅσα ἐμολύνθησαν διὰ συγχρωτίσεως, πλύνονται μετὰ διαλύσεως ὑπερμαγγανικῆς ποτάσης.

Δέον νὰ παρσκευάζωνται αἱ πρὸς ἀπολύμανσιν χρησιμεύουσαι ὕλαι ὡς ἐξῆς:

Ἡ διάλυσις τῆς ὑπερμαγγανικῆς ποτάσης παρσκευάζεται κατὰ τὴν ἀναλογίαν 1 πρὸς 100. Ἐπίσης καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ φανικὸν ὀξύ.

Ἡ φανικώδης κόνις ἀπαρτίζεται ἐξ 100 μερῶν οὐσιῶν ἀδιαφόρων (matières inertes), οἷαι γύψος, ἄμμος, ῥινίσματα ξύλου, κόνις ἀνθρακος, καὶ 1 μέρος φανικοῦ ὀξέος. Προτιμότερα ὡς ὕλη φράινεται ὁ ἄνθραξ.